

BUDAPEST

T.

Magyar Nemzeti Lapok

DELBÁCSKA

Működés és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
T. a. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sörgőnyelme: „Délbácska“
Novisad. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. július 11
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Ófelsége a király elutazott Dalmáciából

Vrhovinén éjjelezett és tegnap reggel Karlovácon keresztül Blédbe utazott vissza

Ófelsége Alekszandar király kedden este 20 óra 50 perckor az udvari vonattal Splitből Kninbe utazott, onnan pedig Vrhovinéig, ahol éjjelezett. Tegnap reggel 9 órakor Ófelsége Karlovačaba érkezett s onnan autón Bléd felé folytatta útját.

A király időközben több horvát köz-

A miniszterelnök Mataruska Banján.

Zsivkovic Petár miniszterelnök két nap óta Mataruska Banján tartózkodik, ahol gyógykezeltetése mellett hivatalos ügyekkel is foglalkozik. A miniszterelnök valószínűleg három hétig marad Mataruska Banján s onnan Beográdba, majd Blédbe utazik.

Megkezdte működését a szaloniki szabad zóna.

A szaloniki szerb szabad zóna az SHS királyság és Görögország között megkötött konvenció értelmében július 1-én megkezdte működését. Azok a kereskedők, akik áruszállítmányaikat Szalonikibe irányítják, a fuvarlevélen és az árun a következő megjelölést kötelesek feltüntetni: „Salonique, Zone libre Serbe“.

A szaloniki szerb szabadzóna beográdi vezérigazgatója közli a felekkel, hogy bárki-

séget is meglátogatott, ahol a nép lelkes éljenzéssel fogadta. Dugareszán a főispán és hatóságok képviselői és beláthatatlan tömeg fogadta az uralkodót, aki mosolygva és látható jókedvvel viszonzta az üdvözlést. Innen Jasztrebarszkóba, majd Szamoborba hajtatott az uralkodó s onnan ismét Bléd felé folytatta útját.

nek szívesen áll rendelkezésére esetleges felvilágosítások ügyében.

A kereskedelmi miniszter Beográdban.

Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter, aki három napig Zagrebben tartózkodott, tegnap délelőtt Beográdba érkezett vissza. Ugyancsak tegnap érkezett vissza Prágából Korosec Antun dr. közlekedési miniszter is.

Az Agrárbank kormánybiztosa Boszniában.

Gyuricsics Vojin dr., az Agrárbank kormánybiztosa tegnap Tuzlára utazott, ahol az ottani gazdasági körök konferenciáján vesz részt. Tuzlából Banjalukába utazik a kormánybiztos.

A ljubljani városi tanács ötszáz, a ljubljani Városi Takarékpénztár is ötszáz részvényt jegyzett az Agrárbankra.

lehetne az országra nézve, ezért szükséges annak az elkerülése. A kormány bizik benne, hogy a régenstanács nem fog mereven elzárkózni a közigazgatási javaslatnak némileg módosított elfogadása elől és így nem fog sor kerülni a lemondásra. A kormány ugyanis számos fontos gazdasági javaslatot dolgozott ki, amelyeket a közigazgatási reform letárgyalása után akar a parlament elé terjeszteni. Eppen ezért biznak abban, hogy a régenstanács nem fogja kiélezni a helyzetet, hanem elfogadja a kormány módosított közigazgatási reformtervezetét.

Az elmúlt éjszaka a kormány

formálisan is benyújtotta lemondását, de a régenstanács megkérésére visszavonta

a Vlószinü, hogy a közigazgatási reformjavaslat kérdésében kompromisszumra kerül a sor, amelynek értelmében Maniu továbbra is kormányon maradna, a reformjavaslatot pedig a parlament őszi ülészakára halasztanák.

A kabinet tagjai egyébként tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen elsősorban a Young-féle javaslattal foglalkoztak. A minisztertanácsban résztvevő Mironescu külügyminiszter is, aki felolvasta a kormány tiltakozó jegyzékét a Romániának szánt részesedés ellen. A külügyminiszter a minisztertanács befejezése után hosszabb ideig tárgyalta a görög követtel, akivel egyöntetű állásfoglalásban állapodott meg a jóvátételi részesedés kérdésében, amely egyaránt su lyosan érinti Romániát és Görögországot is.

Délután ismét minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy

a katonai puccs ügyében nem fogatósítanak újabb letartóztatásokat.

Az eddig letartóztatott katonai személyeket hadbírószám elé állítják, amely már a következő napok egyikén foglalkozik a puccsisták bűnügyével.

Amerika ezidőszerint nem gondol a szovjettel való kapcsolatok felvételére

Cáfolják Hoover nyilatkozatát

Washingtonból jelentik: Azokkal a hírekkel kapcsolatban, mintha Hoover elnök a szovjettel érintkezésbe akarna lépni, politikai körökben kijelentik, hogy

Hoover ilyenarányu kijelentése egyáltalában nem hangzott el, s Ame-

rika ezidőszerint nem tartja célszerűnek, hogy Szovjetországgal felvegye a gazdasági kapcsolatokat

Az amerikai közvélemény a legridegebben elutasítaná az ilyen kísérleteket.

Válságos a Maniu kormány helyzete

Ellentétek a régenstanács és a miniszterelnök között

Bukarestből jelentik: A Maniu-kormány helyzete a legutóbbi események következtében válságosra fordult. A kormány helyzetét súlyosbítja az a körülmény, hogy Maniu ellentétbe került a régenstanáccsal a tervezett közigazgatási reformjavaslat miatt, amely nem nyerte meg a régenstanács tetszését. Maniu miniszterelnök memorandumot intézett a régenstanáchoz, a közigazgatási reformjavaslat ügyében, egyben ki-

jelentette,

amennyiben a régenstanács nem fogadja el javaslatát, nyomban benyújtja az összkormány lemondását

Politikai körökben remélik, hogy mindkét oldalon engedékenységet fognak tanúsítani és így sikerül majd a politikai válságnak elejét venni. A mai gazdasági krízis mellett egy politikai is nagyon kellemetlen

Nem lehet megmenteni az elsüllyedt angol tengeralattjáró legénységét

Londonból jelentik: A H 47 tengeralattjárón hivatalos megállapítás szerint 24 tengerész vesztette életét. A tengeralattjárót 1918-ban építették és már tervbe vették kicserélését is. Miután több baleset fordult már elő vele, kizárólag önként jelentkező tengerészek teljesítették szolgálatot rajta.

Azon a helyen, ahol a H 47 elsüllyedt, a tenger száz méter mély, ezenkívül azonban nagyon nyugtalan úgy, hogy a mentési munkálatok szinte lehetetlenek. A vizsgálat megállapította, hogy a tengeralattjáró az összeütközés után mintegy darab ké zuhant a tenger fenekére. Az elsüllyedés után a tenger felszínén olaj jelent meg, úgy, hogy megerősíthettek egy hajót ezen a helyen.

Tegnap az L 96 tengeralattjáró azon a helyen, ahol a H 47 elsüllyedt, a víz alá merült és hangjelek segítségével próbált érintkezésbe lépni a H 47 legénységével. A többször megismételt kísérletekre azonban semmiféle feleletet sem kapott.

...

Letartóztatták a plovdivi merénylet tetteseit

Nevüket a nyomozás érdekében még titokban tartják

Szófiából jelentik: A rendőrség Plovdiv közelében öt egyént tartóztatott le, akikről megállapítást nyert, hogy

résztvettek a plovdivi országuton elkövetett merényletnél

amely alkalommal, mint ismeretes valóságos sortűzet adtak le egy autóra, amelyben több magasrangú miniszteri tisztviselő és rendőr közeg utazott. Csak a véletlenül mulott, hogy a merénylők nem támadták meg Ljapcsev miniszterelnök autóját is, aki félórával

a merénylet előtt robogott át az országuton.

A rendőrség házkutatást tartott a letartóztatott merénylőknel s ez alkalommal

megtalálta azokat a fegyvereket is, amelyekkel a merényletet elkövetették

A szófiái rendőrfőnök tegnap Plovdivba utazott s a helyszínen hallgatta ki a merénylőket, akik mindeztideig tagadnak.

A merénylők neveit a rendőrség a nyomozás érdekében még titokban tartja.

Az új rokkantsági törvény szerint a hadirokkantak a rokkantsági díjon kívül drágasági pótlékot is kaphatnak

Kilenc csoportra osztják a hadirokkantakat

Megírtuk a napokban, hogy öfelsége a király szentesítette az új rokkanttörvényt, amely kihirdetése napján lépett életbe. Az új rokkanttörvény értelmében a rokkantakat

kilenc kategóriába osztják, rokkantságuk százalékaránya szerint. Az évi rokkantsági díj az egyes csoportokban a következő:

Csoport	Alkalmatlansági százalék	Katonakérelme (katonák és közalkotók)	Tisztek, kar- mesterek, lei- készek (aktív, tart. és nyug.)	Pfőlisztek, kar- mesterek, lei- készek (aktív, tart. és nyug.)	Tábornokok, pénztárnokok (akt. és nyug.)
1.	100% pótlékkal	8400	15.000	18.000	21.000
2.	100%	4800	9.600	12.600	15.600
3.	90%	3120	6.240	8.640	11.040
4.	80%	2640	5.280	7.680	10.080
5.	70%	2160	4.320	6.320	8.320
6.	60%	1800	3.600	5.400	7.200
7.	50%	1440	2.880	4.380	5.880
8.	40%	720	1.440	2.640	3.840
9.	30%	540	1.080	2.160	3.240

Fenti rokkantdíjra csak a szegénysorsu rokkantak tarthatnak igényt. Önkormányzati hatóságoknál alkalmazott szegénysorsu rokkantak a rokkantdíj felét kapják, amíg szolgálatban állnak.

Aktív állami hivatalban levő rokkantak nem kaphatnak rokkantdíjat. Ha a szolgálatból kilépnek, ismét igényt tarthatnak a rokkantsági díjra.

Az első, második, harmadik, negyedik, ötödik és hatodik kategóriájú szegénysorsu rokkantak, amennyiben a jelent törvény szerint megállapított rokkantdíj nem volna elegendő életfentartásukhoz

drágasági pótlékot kapnak feleségük és gyermekeik után

A drágasági pótlék összegét a pénzügyminiszter fogja megállapítani.

A háboruban elesett, meghalt vagy eltűnt frontharcosok szegénysorsu családjai

rokkantsegélyt élveznek

A rokkantsegély a következő: gyermektelen özvegyek a rokkantsági díj negyedik csoportjának 40 százalékát, egy-gyermekes

özvegyek 65, kétgyermekes özvegyek 75, három- és többgyermekes özvegyek pedig 100 százalékát kapják.

A háboruban elesett aktív tisztek, altisztek és állami hivatalnokok özvegyei, akik nyugdíjjogosultságot élveznek, a nyugdíj mellett rokkantsági segélyt is kapnak, 60, 75, 85 és 100 százalék arányban.

Ugyancsak rokkantsági segélyben részesülnek a háboruban elesett, meghalt vagy eltűnt frontharcosok árvái 65, 80 és 100 százalékos arányban.

A hatodik, nyolcadik és kilencedik csoportbeli elesett harcászok özvegyei nem tarthatnak igényt rokkantsági segélyre.

Rokkantsági segélyt kapnak azonkívül az első, második, harmadik és negyedik csoportbeli meghalt rokkantak árvái.

Ugyancsak rokkantsági segélyben részesülnek a háboruban elesett vagy eltűnt frontharcosok szegénysorsu és mindennemű munkára alkalmatlan szülei is.

A rokkantsági díj megállapítása, elvesztése és a rokkantsegély megállapítása végső fokon az ujonnan alakított felső rokkantbíróóság hatásköre alá tartozik.

Augusztus végéig kell összeállítani a noviszádi népszámlálási statisztikát

A népszámlálási anyagot az összes kerületi főnökök és helyetteseik közreműködésével dolgozzák fel

Noviszád város tanácsa elrendelte, hogy a június hó 8-iki és 9-iki népszámlálás eredménye alapján a városi közegek az összes kerületi főnökök és helyettesei közreműködésével augusztus végéig dolgozzák fel az összeadási anyagot. A város ugyanis pontos statisztikát akar összeállítani a népszámlálás eredménye alapján, amely a következő kérdésekre terjed ki.

1. Az összeírt lakos családi helyzete.

2. Életkora. Külön kimutatandó a lakosság életkora 7 éves korig, 8-12, 13-21-ig, 22-50-ig 51-70-ig és 70 éven felüli életkorig.

3. Születési hely.

4. Állampolgárság.

5. Nemzetiség (szerb, horvát, szlovén, szlovák, ruthén, orosz, bolgár, cseh, lengyel magyar, német, román, olasz, francia, spanyol, angol, görög, török vagy egyéb nem-

zetiségű).

6. Vallása (pravoszláv, rom. katolikus, görög katolikus, református, evangélikus, izraelita, muzulmán, baptista, adventista, nazarénus vagy egyéb felekezetűek).

7. Irni vagy olvasni tudás.

8. Foglalkozás.

9. Önálló keresettel bir-e vagy mások támogatásából él.

10. Foglalkoztatás (önállóan dolgozik-e vagy alkalmazott).

11. Mióta lakik Noviszádon (1910 előtt, 1911-1918 között, 1919-1929 között vagy ideiglenesen).

A városi jegyzői hivatal nyomtatott blanketákat készít, amelyeken az összes kérdések fel vannak tüntetve s ezeket a statisztikát összeállító közegek között osztják ki feldolgozás végett.

Avárosi tanács utasítása értelmében

a statisztikát legkésőbb augusztus 31-ig kell összeállítani s a városi tanácsnak benyújtani.

A statisztika elkészítése után az összes adatokat a bejelentő hivatalnak adják át megőrzés végett.

Uj templomot építenek Bacsko Petrovoszelón

Egy éve a petrovoszeloi rom. kath. hitközség elhatározta, hogy a régi templom szentélyét lebontatja és azt a lakosság számára megfelelőleg kelet felé megnagyobbítja úgy, hogy északon és délen az ifjúság számára kereszt alakban építenek hozzá helyiségeket. A terveket és költségvetést egy szombori építésmérnök el is készítette, de mert az építést a tavalyi rossz termésre való tekintettel, a lakosság anyagi megterhelése nélkül csupán a hitközségi földek eladásával nem lehetett fedezni, a terv keresztülvitele bizonytalan időre elmaradt. Most a püspöki hatóság kérdést intézett a petrovoszeloi esperesi hivatalhoz, hogy a templombővítés helyett nem volna-e célszerűbb egy másik új templomot építeni. Szalai Károly esperesplébános a kérdésre kedvező választ adott és az új templom helyének a vasut felé eső községi mérleg helyét jelölte meg és a költségek fedezésére fél millió dinárt jelentett be. Tekintve, hogy az új templom építésének terve a püspöki hatóságtól ered, remény van arra, hogy még ezévből új templomot kap Petrovoszelón.

Tűz a berlini studióban

A berlini studióban a múlt héten tűz támadt, amely — mint a képünk is mutatja — nagy pusztításokat okozott.

Ujabb incidens a bolgár-jugoszláv határon

A kölosönös tüzelés hosszabb ideig tartott, sebesülés azonban nem történt

A „Pravda“ jelenti Szófiából: Bolgár lapjelentések szerint tegnap újabb incidens történt a jugoszláv-bolgár határon.

Küstendül mellett a jugoszláv határőrök rálöttek Daszkalov bolgár kapitányra,

aki embereivel viszonozta a tüzelést, amely alkalommal hosszabb ideig tartó tüzharc fejlődött ki.

A esetpaté alkalmával nem történt sebesülés.

A hágai döntőbíróshoz fordul Csehszlovákia a hidasnémeti konfliktus ügyében

Nagy nyugtalanságot kelt Csehszlovákiában a magyar kormány elutasító magatartása

Prágából jelentik: A magyar kormány magatartása a hidasnémeti konfliktus és a legutóbbi csehszlovák jegyzék kérdésében

nagy izgalmat váltott ki csehszlovák politikai körökben

A kormányhoz közelálló körök nyíltan hangoztatják, hogy

Csehszlovákia a hágai döntőbíróshoz fordul

ha a magyar kormány nem teljesíti Csehszlovákia feltételeit s nem ad elégtételt a megbántott országnak.

Ugyancsak nagy ellenszenvet váltott ki Csehszlovákiában a magyar sajtó magatartása is, amely kiméretlenül támadja a cseh kormányt. A „Pesti Hírlap“ megállapítja, hogy

a magyar kormány már saját tekintélye és presztízse miatt sem fogadhatja el a csehszlovák jegyzékben foglalt követeléseket

A konfliktus egyébként napról-napra elkeseredettebbé válik s ezidőszerezt egyáltalában nincs kilátás arra, hogy a konfliktust békés uton lehessen elintézni.

A Narodni Osvobodzseni a követke-

zőket írja: Budapesti illetékes körökben csodálkozást tettetnek a csehszlovák jegyzékben foglalt követelések felett, pedig ez egészen természetes, hiszen a csehszlovák kormány rámutatott arra, hogy Pecha Vince kémkedése egyáltalán nincs bebizonyítva. Ha azonban ez bizonyítva volna is, a magyar hatóságoknak akkor is módjuk lett volna Pecha Vince áthelyezését kérni.

A Cseszko Szlovo furesának találja, hogy a magyar kormány a csehszlovák jegyzék hivatalos közzététele előtt a Magyar Távirati Iroda útján polémiát kezd Csehszlovákiával a jegyzékben foglaltak miatt. A lap határozottan rámutat arra, hogy Csehszlovákia nem akar kémeket védeni, hanem egyszerűen elégtételt kér a sérelemért és biztosítékot, hogy ilyen többet nem fog előfordulni.

Budapestről jelentik: A Cseszko Szlovo cikkére vonatkozólag a Magyar Távirati Iroda kijelenti, hogy ő semmiféle polémiát nem kezdett. Mindössze — mint hírlaptudósító — közölte a vele szerződésben álló távirati irodákkal és lapokkal, magyar politikai körök véleményét a hétfőn este átnyújtott csehszlovák jegyzékkel kapcsolatban.

A DENONVILLEI KASTÉLY TITKA

D'Édaurmin egy idegennel eltűnik s holtan találják meg Arpajonban — Hajsza az ismeretlen után, ki önként jelentkezik és mindent megmagyaráz — Az igazi Susanne szerelme egy gépmesterrel — Egy párisi ügyvéd fantasztikus adatai a németek betöréséről és két elcsereült leánygyermekről

Párisból jelentik: Megirigyelhetné ezt a történetet a legegényesebb detektivregényíró, akár Leblanc, akár Wallace. Egy dús gazdag francia földbirtokos különös családi tragédiájáról van szó.

Az eset a múlt hét szerdáján kezdődött. Chartrestől hatvan kilométernyire fekszik egy kis falu, amelyet Denonvillennek neveznek. A falu közelében egy gyönyörű park kellősközepén emelkedik az ősrégi d'Édaurmin-kastély. Főúri környezetében lakik itt d'Édaurmin családja: d'Édaurmin asszony és huszéves nagyon szép leánya, Susanne d'Édaurmin. Párisban is van palotájuk s a telet a fővárosban szokták tölteni, ahol hetenként előkelő társaságot láttak vendégül.

A rejtélyes idegen.

A múlt szerdán három párisi barátjuk járt vendégségben náluk s ebéd után leültek bridgezni. A játékban d'Édaurmin is résztvett. Alig végeztek az első fordulóval, amikor megjelent az inas és egy névjegyet adott át d'Édaurminnak.

A földbirtokos rápillantott a névjegyre és a vendégek is észrevették, hogy elsápad és feltűnő izgatottan sietet el a rejtélyes

idegen fogadására. Telt az idő. A játékosok megunták a bridgezést és Susanne azt indítványozta, hogy üljenek autóba és ránduljanak ki Chartresbe. Susanne vett magának bátorságot és belépett a könyvtárba, ahol élénk beszélgetésben találta apját az idegennel. Közölte apjával, hogy ők elindulnak Chartresbe és hívta, hogy tartson velük. D'Édaurmin azonban idegesen legyintett a kezével, kijelentette, hogy nem lehet, mert fontos tárgyalása van. Az idegent be sem mutatta Susannának.

D'Édaurmin hirtelen elutazik.

Amikor éjfél tájban hazatértek, az inas azzal fogadta őket, hogy Louis d'Édaurmin az idegennel elutazott az idegen autóján. Egy levelet hagyott hátra, amelyben ezt írta feleségének:

„Kedvesem! Nagyon sürgős ügyben Párisba kell utaznom, de holnap minden körülmények között visszatérek.“

Szokatlan volt ez a gyors távozás, mert d'Édaurminnak sohasem voltak titkos ügyei. Boldog gondatlanságban élt családjával, különösen azóta, hogy egy délamerikai rokonától hatalmas vagyont örökölt. Ép a há-

TRENCSEN-TEPLICZ

fürdő (a Kárpátok gyöngye, Csehszlovákia)
a Rheuma, Csúzos
és Ischias-betegek Mekkája

**Legerősebb kénes hőforrások
és radioaktív kénes iszap**

Festőien szép fekvés. Internacionális közönség. Grand Hotel, legmodernebb kényelem. Sina-gyógyház a források fölé építve. Sportalkalmak, szórakozások. Utazási kedvezmények. Prospektust és felvilágosításokat ad a Fürdőigazgatóság és minden utazási iroda

boru kitörése előtt utazott ki feleségével Délamerikába, hogy átvegye az örökséget. A hatalmas összeget meg is kapta, de a háboru kitörése miatt csak négy év múlva térhetett haza. A kis Susanne ezalatt egy párisi nevelőintézetben élt. Ez az örökség alapozta meg d'Édaurmin gazdagságát.

D'Édaurmin asszony végkép nem értette férje gyors elutazását. Másnap azért minden aggodalom nélkül várta haza férjét.

Páris jelentkezik

De, hiába várahoztak. Másnap reggel d'Édaurmin asszony bement Chartres-ba lányával. Jelentkeztek a csendőrségen és jelentették a különös eltűnést. Chartres-ből d'Édaurmin asszony felhívta a párisi lakást. A házfelügyelő jelentkezett a telefonnál és az asszony kérdésére csodálkozva mondta, hogy d'Édaurmin-t három hét óta nem látta. Tegnap egyáltalában nem ment haza párisi házába.

Legnagyobb izgalommal telt el három nap. Végül egy este a chartres-i csendőrpáncsnok jelentette d'Édaurmin asszonynak, hogy rejtélyes körülmények között megtalálták férjének holttestét Páris közelében, a kis Arpajon községben, egy szállodában. D'Édaurmin holtteste mellett hevert egy fiatal leány holtteste is.

Az arpajoni szálloda tulajdonosa elmondta, hogy szerda este autón érkezett a szálló elé két férfi és egy fiatal leány. Az egyik férfi az autóval tovább hajtott Páris felé. Az idősebb férfi és a leány felment a szállodába. Ugy volt, hogy csak a leány marad itt. Másnap reggel, amikor a szobaleány belépett a szobába, megborzadva látta, hogy nagy vértócsában fekszik a szoba közepén a férfi és mellette a leány.

Dr. Moreau agnoszkál

Mialatt tehát Chartres-ben és Párisban keresték d'Édaurmint, Arpajonban a csendőrség azt próbálta megállapítani, hogy ki az ismeretlen halott férfi és halott leány. Arpajonban először a gyanu a titokzatos autós férfira terelődött, aki azonban váratlanul megérkezett és épp ő volt az, aki agnoszkálta a két halottat.

Megmondta, hogy dr. Moreau-nak hívják, párisi ügyvéd.

Az ügyvéd vallomása fényt derített az egész titokzatos gyilkosság ügyre. Elmondta, hogy d'Édaurmin őt bizta meg egy rejtélyes ügy kibogozásával. A háboru alatt Chaumontban lakott d'Édaurmin és felesége s amikor Délamerikába utaztak, hogy felvesse az örökséget, ötéves kisleányukat otthon hagyták régi cselédjük gondozása alatt. Az öreg cseléd a németek betörésekor elmenekült d'Édaurmin kisleányával és ugyanolyankor saját leánykájával. Az öreg cseléd ekkor már nagyon beteg volt. Az egyik gyermeket beadta az egyik párisi nevelőintézetbe, a másikat pedig egyik rokonának gondjaira bízta. Halála előtt állítólag megvallotta, hogy saját kisleányát adta a párisi nevelőintézetbe, azért, hogy majd d'Édaurmin igazi leányát bizza szegény rokonainak gondozására, úgy, mintha saját kisleánya volna.

A titok 15 év után pattant ki egy elzárt közjegyző adata alapján. D'Édaurmin dr. Moreaut bizta meg a különös rejtély felderítésével. Megdöbbentő volt számára a felfedezés, hogy Susanne, akit mint saját gyermekét nevelt 15 éven át, tulajdonképp

— egy cselédnek a leánya. Nem akarta hinni az elzászi közjegyző furcsa közlését.

Az igazi Suzanne

Dr. Moreau váratlan látogatása a denonvillei kastélyban azzal függ össze, hogy az ügyvéd biztos értesülést szerzett a leány tartózkodási helyéről és megfelelő irásokkal is tudta már bizonyítani, hogy 15 évvel ezelőtt a két kis leánygyermeket az öreg cseléd valóban elcserelte, Suzanne nem Suzanne, hanem a meghalt öreg cseléd leánya és az igazi Suzanne Arpajon mellett lakik egy majorságban. Egy gépmester volt a vőlegénye, akitől sürgősen el kellett szakítani. Azért siettek tehát Arpajonba, hogy a leányt magukkal vigyék. D'Édaurmin igazi leánya azonban vonakodott és csak arra volt hajlandó, hogy megszállt egy arpajoni kis szállodában.

Az ügyvéd magára hagyta az apát a leányával, remélve, hogy kettesben tisztázzák a különös ügyet.

A gépmester azonban d'Édaurmin után ment és amikor megtudta, miről van szó, elkeseredésében agyonlőtte az apát és a leányt is.

A gyilkosság után nyomtalanul eltűnt Arpajonból, valószínűnek tartják, hogy Párisban rejtőzik. Páris detektívjei most mindenütt keresik a gyilkos gépmestert, aki abban a pillanatban gyilkolta meg d'Édaurmint, amikor 15 év után viszontlátta először igazi leányát.

Szovjet repülőgép érkezett Berlinbe

Berlinből jelentik: Moszkvából tegnap reggel elindult „A szovjet szárnya” nevű hárommotoros kereskedelmi repülőgép Gromeff szovjet pilóta vezetése alatt. A repülőgép tegnap délután 1 óra 20 perckor simán leszállt a tempelhofi repülőtéren. A pilótán és szerelőn kívül még 9 utas volt, köztük több szovjet repülőügyi vezető és újságíró. A repülőtéren Krestinszky szovjet nagykövet, a külügyminisztérium és a német Lufthansa kiküldöttjei üdvözlötték az orosz repülőket. Az oroszok néhány napot Berlinben töltenek, azután Párison át Romába, onnan pedig Bécsen és Varson át Moszkvába repülnek.

Világrekord sulydobásban

A berlini Hirschfeld a napokban újabb világrekordot állított fel 16.11 méteres sulydobásával.

Elrendelték a vizsgálati fogságot a bánsági okmányhamisítók ellen

A vizsgálóbíró tegnap hirdette ki előttük a vizsgálati fogság elrendeléséről szóló végzést

Megirtuk annak idején, hogy a Bánságban nagy hamis bizonyítvány gyárat leppeztek le, amelyben az amerikai utlevelekhez szükséges okmányokat hamisították. A vizsgálat megállapította, hogy a hamisítósokat

Dungyverszki Franja volt csesztergi jegyző és Brankován Cseda becskeréki ügynök követték el.

A csendőrség letartóztatta a bizonyítvány hamisítósokat s miután a bűnügy a noviszádi törvényszék hatásköre alá tartozik, a noviszádi ügyészség fogházába szállított

ta az okmányhamisítósokat.

Papricsics Milán dr. vizsgálóbíró azóta már több ízben kihallgatta a gyanúsítottakat, akik tagadják a terhükre rótt bűncselekményt. A kihallgatott tanúk ezzel szemben mindnyájan terhelően vallottak a hamisítókra, akiket a vizsgálóbíró tegnap délután megegyezően kihallgatott, majd a kihallgatás után

kihirdette előttük a vizsgálati fogság elrendeléséről szóló végzést.

Dungyverszki és Brankován felebeztek a vizsgálóbíró végzése ellen.

Beruházási és városfejlesztési célokra amerikai dollárkölesönt vesz fel Noviszád városa

Milyen beruházásokra fordítja a város a kölesönt A csatornázási és vízvezeték hálózatot is kiépíti, ha a kölesön sikerül

Noviszád városnak a körülmények parancsoló szükségessége következtében nagyarányú beruházásokat kellene eszközölnie, de ezt csak akkor teheti meg, ha megfelelő külföldi kölcsönt kap. Éppen ezért fogadta a városi tanács nagy megértéssel Radin Györgye newyorki szerb ügyvéd ajánlatát, aki közölte dr. Borota Branisláv polgármesterrel, hogy az amerikai piacon Noviszád városát nagyobb dollárkölesönhöz juttathatná. A városi tanács erre vonatkozólag tárgyalást is folytatott Radin Györgyvel és felszólította, hogy az amerikai pénzeszoport, amelynek megbízásából tárgyal, tegyen határozott és kötelező javaslatot Noviszád városának a kölesönre vonatkozólag.

A Délbácska munkatársa erre vonatkozólag beszélgetést folytatott dr. Borota Branisláv polgármesterrel, aki a következőket mondotta:

— A város érdekében feltétlenül szükségünk van egy nagyobb külföldi kölcsönre, természetesen csak akkor, ha azt kedvező körülmények között kaphatjuk meg.

A kölesön egy részét a vámraktár építésére fordítanánk.

Ennek kamatait és törlesztését biztosítaná

a vámhivatal által beszedett köveztvám, amelyet a törvény értelmében csak erre a célra szabad fordítani. Nagyobb összeget kellene fordítani az új dunai védőgát építésére, mert ezáltal hatereser holdat lehetne ármentesíteni. Ezen terület jövedelme messze felülmúlja azt az összeget, amennyit a kölesön törlesztésére és kamataira kellene fordítani.

Feltétlenül szükséges már a csatornázás és vízvezeték elkészítése.

Enélkül a város nem tud fejlődni, amelelt azonban közegészségi szempontból is feltétlenül szükséges. A vízvezeték hasznathajtó intézmény, a csatornázás azonban nem, az utóbbi elkészítéséhez szükséges összeg törlesztését és kamatait azonban biztosítja a többi hasznathajtó intézményre fordított kölcsön. Természetesen nagyobb összeget fordítanánk városfejlesztési célokra.

— A város mai helyzetében feltétlenül szükség van arra a nagy kölcsönre, mert enélkül gondolni sem lehet a város fejlesztésére. Reméljük, hogy a mostani tárgyalások eredményesen fognak befejeződni és akkor megvalósíthatjuk a már esedékes nagyarányú városfejlesztési programot.

A „Pathfinder” tegnap délelőtt 11 órakor Róma felé folytatta útját

Madridból jelentik: Kedden este 9 óra 20 perckor az arbercai repülőtéren leszállott a „Pathfinder” repülőgép, amelynek utasai Newyorkból Romába akartak repülni leszállás nélkül, kénytelenek voltak azonban Spanyolországban leszállani.

A repülők nagyon bosszankodtak, hogy nem tudták céljukat elérni és egyfolytában Romába repülni. Az óceán feletti útjuk 23 óráig tartott és igen kedvező időjárás mellett történt.

A spanyol repülőtéren ugyan nem várta a pilótákat, mindazonáltal mégis kivilágították azt, mert számoltak azzal, hát ha valamilyen váratlan körülmény miatt mégis le kell szállni a „Pathfinder”-nek. Ez volt a repülők szerencséje, mert ha nem látták volna a kivilágított repülőteret, akkor olyan területen szállhattak volna esetleg le, amely leszállásra teljesen alkalmatlan és ennek súlyos következményei lehettek volna.

A repülőtér tisztikara késő este vacsorát adott Williams és Jansey pilóták tiszteletére.

Santanderből jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor a „Pathfinder” ismét levegőbe emelkedett s tovább folytatta útját Roma irányában.

Offert, női-kézitáskát, nyerges és mindennemű bőrárut legolcsóbban

A. LAKS

Duna u. 20. sz. alól **Duna u. 36.** szám alá (Dietzgen vaskereskedés mellett) áthelyezett és újonnan átalakított **speciális bőrárut** üzletében vásárolhat

HIRES

Szerelmesek

Első tekintetre látszott, hogy nászutások. Az új bőrönd vászonhuzatán színes cédulák tarkáltak; új volt a nő ruhája is, meg feketelakkos necessairje. — Olaszországból jöttek, florencai szállodájuk nevét leolvashattam a bőröndről.

A fiatalasszony kicsit izgatott volt, közel járhattak otthonukhoz. Ha megszólalt a férfi mosolyogva bólogatott. Néha megfogták egymás kezét, összebújtak és láthatóan feszélyezte őket, hogy nincsenek egyedül.

Alkonyatidő volt, már égtek a villanylámpák, azzal a nyugtalan vibráló fénnel, mely nem engedi az embert sem olvasni, sem aludni.

A nászutások egy új filmről kezdtek beszélni, amelyet az előző nap láttak Bécsben. A fiatalasszony kifogásolta a film tragikus befejezését. Nem értette, miért kellett mind a két szerelmesnek meghalnia, mikor úgy szerették egymást és oly megelégedést keltett volna, ha végül mégis megkapják egymást.

— Látod, szívem, így rendezték volna az amerikai filmet, — mondta a férfi. — Náluk az üzlet a fontos, a tömegzés kielégítése, ők biztosan megcsinálták volna a végén az esküvőt. De a film itt készült és az író bizonyosan kikötötte, hogy elképzelését nem szabad meghamisítani.

— De azért nem kell mindjárt mérget inni, ha meghal a szerelmes, — ellenkezett az asszony.

A férfi elnézően mosolygott.

— Hát nem kell, az igaz. De látod, szívem, amilyen banális így a történet váza, oly igaz és művészi teszi az egész filmet épp a konzekvens kifejezése... Tudod, minden tragikumával és fájdalommal az a leggyönyörűbb valami, ha egy nő fentartás nélkül szeret egy férfit, úgy hogy a férfi a maga önzésében nem is érzi, hogy valaki szenved érte.

A nő szeme kissé tágabba nyilott és ahogy így elborongva magába nézett, úgy érezte, mintha a férfi szava csirázni kezdene benne, mint az elhintett virágmag. De aztán, alig egy percere rá, megrándult a válla, mint ha tehernek érezte volna az elmélyülést, az arca megint a régi lett és hirtelen ezt kérdezte:

— Szeretsz?

— Szeretlek szívem, miért kérde? — mondta a férfi és elmosolyodott, de mintha a szája széle fáradtan megrándult volna.

— Azért kérde, mert hallani akarom mindig. Szeretsz?

— Kis bolond, persze, hogy szeretlek.

Az asszony nem vette észre, hogy most egy árnyalattal unottabban csengett a férfi hangja. Ki tudja, hogy hányadszor kérdezte? És hányszor fogja kérdezni még így és más formában. Gyűyögve, gyerekesen, lázak közt, sóhajtvá vagy nehezelve, felébredő kétellyel, talán unalomból, megszokásból. Vajjon milyen lesz a felelet esztendőnk mulva?

Ahogy így félszettel nézem őket, e szembe jut egy másik pár. Vicinálison kerültem melléjük. Vasárnap esküdhettek és rokoni látogatásba indultak. A férfi ünnepélyesen, pirosra borotválva, szivarozott, jó markos tenyere volt, földmunkás lehetett. Égettarcu barna ember és az asszony alig volt tizenhét éves. Nézték a vidéket, nem beszélgettek az egész uton, de mikor a férfi térdre fektette a tenyerét, a nő utána nyult, egy darabig simogatta, gyurta szerelmesen az ujjakat, aztán összekapaszkodott a két kéz és úgy maradt vagy másfél óra hosszat mozdulatlanul.

Néha egymásra néztek, oly mély derűvel, hogy a szememben maradt a szemük. Amikor leszálltak, kitekintettem az ablakon. A férfi apró lépésekkel az asszony

A vasuti vezérigazgatóság határozata értelmében Noviszád városa továbbra is szedheti a beviteli kövezetvámot

Eredménnyel járt Boksán Radivoj adóügyi tanácsnok intervenciója Beogradban

A szubotocai vasutigazgatóság a napokban rendeletet adott ki, amelynek értelmében

megtiltotta a városnak, hogy a noviszádi vasuti raktárban elhelyezett helyiségében továbbra is szedhesse a beviteli kövezetvámot s utasította a várost, hogy ecélből külön bődét építtessen a vasuti állomás területén kívül.

Egyben olyértelmű utasítást adott ki, hogy a vasut helyiségeiben nemcsak vasuti tisztviselők, hanem városi tisztviselők sem végezhetnek a kövezetvám szedésével járó manipulációs munkát.

A szubotocai igazgatóság rendelete ellen a városi tanács fellebbezéssel élt a beográdi vezérigazgatósághoz s a felterjesztést Boksán Radivoj adó- és pénzügyi tanácsnok személyesen adta át a vezérigazgató helyettesnek. A fellebbezés szerint a város a szubotocai vasutigazgatóság sérelmes határozatának megsemmisítését kéri, arra hivatkozva, hogy a vezérigazgatóság legutóbbi rendelete is megállapítja, hogy a be-

viteli kövezetvám kérdését megfelelő honorárium ellenében vasuti tisztviselők is végezhetik. Amennyiben a vezérigazgatóság nem járulna hozzá a vasuti tisztviselők ilyen irányú foglalkoztatásához, a város arra kérte a vezérigazgatóságot, rendelje el, hogy ezt a város saját közegeivel végezhesse.

A vezérigazgató helyettese a legnagyobb megértéssel hallgatta meg Boksán Radivoj adóügyi tanácsnok előterjesztését, s kijelentette, hogy

a város beadványát teljes egészében akceptálja, annál is inkább, mert Noviszád város álláspontja minden tekintetben törvényes s ezt egyébként a közérdek is megköveteli, hogy a város hozzájuthasson a beviteli kövezetvámhoz.

A vezérigazgató helyettese egyben ígéretet tett, hogy a város előterjesztését jóváhagyás végett a vezérigazgató elé terjeszti s a szubotocai vasutigazgatóság határozatát, mely a város szempontjából sérelmes, megsemmisíti.

— **Dr. Resch Ignác plébános** (Cséb, Bácska), a lourdesi zarándoklatra még július 24-ig vesz fel zarándokokat, ha addig az utlevelet és augusztus 1-ig a vizumot rendezhetik.

— **Szabadonbocsátják Pangaloszt.** Athénből jelentik: A parlamenti bizottság elhatározta, hogy Pangalosz tábornokot négy letartóztatott társával együtt óvadék ellenében szabadlábra helyezi.

— **Másfélmillió munkanélküli Londonban.** A munkásszervezetek megállapítása szerint ezidőszert több mint másfélmillió munkanélküli van Londonban. A munkanélküliek száma a multesztendei statisztikával szemben háromszázezerrel szaporodott.

— **Öngyilkosság.** Doszta János bácskogradistai 46 éves napszámos már hosszabb idő óta betegeskedett. A sok betegeskedés alatt Doszta életunt és ideges lett s emiatt családjával is gyakori lett az összetűzés. Ez az áldatlan állapot végre is az öngyilkosság gondolatát érlelte meg az életunt emberben. Hozzá tartozói előtt azonban gondosan rejtgette szándékát s még tegnapelőtt éjjelkor cigarettára gyújtott s beszélgetett családjával. Reggel öt órakor a munkára menők találták meg a csurogi országút mellett egy magas eperfán, ott esüngött élettelenül s a kiszállott orvos már csak a halált konstataulta. Miután büntény esetét a hatóság nem látta fennforogni, boncolás nélkül tegnap eltemették.

— **Beogradba szállították Radojloviics Györgye holttestét.** Radojloviics Györgye, a beográdi Kereskedelmi és Iparbank elhunyt elnökének holttestét tegnap reggel Vrnjačka Banjából Beogradba szállították, ahol ünnepélyesen felravatalozták. Az elhunyt kamarai elnököt ma délelőtt temetik Beogradban.

— **A „Dél Keresztje“ utja.** Londonból jelentik: A „Dél Keresztje“ repülőgép Ausztráliából jövet a roydoni repülőtérre szállt. A repülőgép négy nappal megrövidítette az előzővel szemben utját.

— **Borzalmas robbanás Pozsonyban.** A pozsonyi dinamitgyárban tegnap hatvan robbanó folyadékkal telt hordó ismeretlen okból a levegőbe repült. A gyárépületben nagy tűz keletkezett, amely csakhamar lángabborította az egész gyárat. Pozsony tűzoltósága teljes létszámban vonult ki a tűz színhelyére, de a tüzet még nem sikerült eloltani. Félni lehet, hogy az egész gyár a lángok mar talékává válik.

előtt haladt, aki kis batyujukat cipelte. Bizonyosra veszem, hogy ez asszony sohase fogja az urától kérdezni: szeretsz? A férfit talán zavarba hozná, ha szavakkal kelene bizonygatni érzelmeit. De ahogy így a falu felé mentek, éreztem, hogy ezek egymáshoz tartoznak. Most és esztendőnkön, évtizedeken át, unás nélkül és szavak nélkül, szükségszerűen, szétválaszthatatlanul.

1929. július 11. Csütörtök

Rom. kath. Pius. Protestáns: Lili. Gör. kel. (jun. 28): Cerus. A nap kel 4 óra 2 perckor, nyugszik 7 óra 24 perckor.

Időjárás: Részben borus idő volt, szelekkel és csekély hőemelkedéssel. Noviszádon tegnap délben 20 fok meleg volt.

Időjósítás: Északról kiderül, a hőmérséklet emelkedik. Noviszádon derült, melegebb idő lesz.

— **A beogradi obszervatorium időjárás-jelentése.** A beogradi obszervatorium jelentése szerint tegnap a következő hőmérsékletet jegyeztek fel az ország egyes városáiban: Beograd 14, Ljubljana 11, Zagreb 15, Brod 15, Veliko Gradiste 15, Vrsac 15, Petrovaradin 11, Koviljača 14, Szarajevo 15, Uzsice 12, Kragujevac 14, Vranje 13, Nis 14, Koszovszka Mitrovica 13, Szkoplje 19, Stip 18, Prilep 15, Pety 14, Kraljevo 13, Kotor 21 és Szplit 20. Eső — Délszerbia és Dalmácia kivételével — mindenütt esett.

— **A beogradi egyetem új rektora.** Beogradból jelentik: Az egyetemi tanács dr. Mitrovics Csedomir tanárt választotta meg a beogradi egyetem ezidei rektorává.

— **A noviszádi főkapitány szigorú intézkedése az éjjeli rendbontók ellen.** Multkori cikkünkkel kapcsolatban, amelyben beszámoltunk a Mileticseva-uccai botrányról, amelyet néhány részegeskedő fiatalember rendezett, valamint Tapavica Gyoka dr. intervenciójára Momiroviics Veljko dr. főkapitány szigorú intézkedéseket foganatosított az éjjeli rendbontók ellen. Az őrszemek szigorú utasítást kaptak, hogy minden egyes esendhaborítót azonnal állítsák elő a rendőrségen. A Mileticseva-uccai Linde-vendéglő előtt a legutóbbi botrány óta rendőrszposzt vigyáz a rendre. A főkapitány intézkedésének köszönhető, hogy a Mileticseva-ucca lakói azóta nyitott ablakok mellett is zavartalanul pihenhetnek. A város többi utcáin is már napok óta teljes a rend és a nyugalom.

— A Postás Sportklubnak, a kórház mögötti pályáján lévő, klubházikója olcsó áron eladó. A vevőnek a házat le kell bontania és az anyagot elszállítani. Az eladási ár megtudható a házban lakó sporszolgánál.

— Céllovész a polgári lövöldében és a hadiszigeten. A noviszádi Polgári Céllovész Egyesület négy egymástáni vasárnapon azaz folyó évi július hó 14-én, 21-én és 28-án a katonai lövöldében a hadiszigeten és agusztus hó 11-én a saját lövöldében (Futoski put) céllovészetet rendez. A lövészet kezdete délelőtt 9 órakor és délután 6 óráig tart.

— Küzdelem a sakk világbajnokságáért Wiesbadenből jelentik: Aljechin és Bogoljubov megegyeztek a fűrdőigazgatósággal, hogy szeptember 5-én kezdik meg mérkőzésüket a sakk világbajnokságért.

PAPP sorsjegye aranнат KAP

— Lezuhant a világméretű utra indult japán repülő. Los Angelesből jelentik: Maszake Goto japán repülő holttestét a Salt Lake City közelében lévő Orovo Congon mellett összeszúrt gépe mellett találták. A japán repülő Los Angelesből indult el földkörüli utra, de lezuhant. Megindult a vizsgálat arról, hogy megállapítsák, mi okozta a katasztrófát.

— Pillanatnyi elmezavarában felakasztotta magát. Temerinből jelentik: Fehér József 54 éves temerini gazdálkodó harmados földet birt a csurugi határban. Az idei bő termés, a gabona learatása és betakarítása nagyon sok gondot okozott neki. Gazdasági gondjaihoz családi bajok is járultak, ami egészen megzavarta Fehér gondolkozását. Vasárnap este, midőn részesei megjelentek a tanyán, vacsorához készülődtek. Keresték a gazdát is, de sehol sem találták. Hosszu keresés után a padláson felakasztva találták meg. Gyorsan levágták a kötélről, de már akkor halott volt. Tettét a hozzátartozók állítása szerint pillanatnyi elmezavarban követhette el, mert az utóbbi időben nagyon gyanusan viselkedett. Kedden délután temették el Temerinben.

— Dr. Szilasi László hazaérkezett és rendelését folytatja Kralja Petra 16. alatt, telefon 28-39. Lakása Cara Dusana 29., telefon 26-39.

— Uj repülő-rekord. Los Angelesből jelentik: A kaliforniai Culver Cityben Mendel és Reinhardt repülők kétfedelű repülőgépen új időtartam rekordot állítottak fel, amennyiben 170 óráig voltak egyfolytában a levegőben. A repülők a múlt kedd óta vannak a levegőben és miután újabb üzemanyagot vettek fel, leszállás nélkül folytatták a repülést.

— Vasúti katasztrófa Amerikában. Newyorkból jelentik: West-Mississippi államban a Gazoo és Mississippi vasút két szerelvénye összeütközött. A katasztrófa következtében heten meghaltak, huszan pedig súlyosan megsebesültek.

— Visszaélések a Hadikárpótlási kötvényekkel. Több előfizetők azzal a panaszal fordult hozzánk, hogy annak idején a beográdi Gradjevinszka Banknál hadikárpótlási kötvényeket vásároltak részletre s a részleteket minden hónap elsején vagy közvetlenül a bank címére, vagy a bank ügynökei kezéhez kifizették, a teljes összeg kifizetése után azonban a kötvényeket többszöri sürgetés dacára sem kaphatták meg. Igen sok károsult van a Darányi telepi lakosok között is, akik jelentékeny összegeket veszítettek a Gradjevinszka Banknál. Miután a károsultak száma napról napra szaporodik, ezennel felszólítjuk mindazokat, akik hadikárpótlási kötvényeket, sorsjegyeket vagy egyéb értékpapírokat vásároltak a jelzett banknál s a kötvényeket nem kapták meg jelentkezzenek azonnal a „Délbácska“ szerkesztőségében, hogy a bank ellen a szükséges lépéseket megtehessek.

Amanullah állást keres Európában

Csekély 2 millió fontot hozott magával Afganisztánból

Párisból jelentik: Amanullah tegnap nyilatkozott az újságíróknak s kijelentette, hogy korántsem jött olyan szegényen Európába, ahogy azt bizonyos helyen feltüntetni szeretnék. Ezzel szemben

az sem áll, hogy hajórakomány-számra hozta magával az aranyát, mert egész vagyona mindössze két millió font sterlingből áll.

— Ez az összeg — mondotta Amanullah — éppen elegendő arra, hogy néhány

évig tisztességesen megélhessen a családjával, ámbar minden biztonság kedvéért elhatározta, hogy

állást keres Európában.

A legjobban Rómában szeretne letelepedni, ahol bizonyára jó álláshoz juthatna, annál is inkább, mert Mussolinit rendkívül nagyra becsüli s az olasz miniszterelnök kétségtelenül gondoskodni fog arról, hogy valamelyik bankba beültesse.

— N. A. K. szombaton f. hó 13-án este 9 órai kezdettel a Maros vendéglőben tartja zártkörű táncmulatságát. Meghívók kaphatók Jakovljevic és Keszler cégnél.

— Cséplőgép más községben is csépelhet. A kereskedelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint a cséplőgéptulajdonosok lakóhelyükön kívül eső más városokban, vagy községekben is csépelhetnek, ami eddig tiltva volt.

— Szélsőséges hőmérséklet Franciaországban. Párisból jelentik: A francia főváros környékén az utóbbi napokban nagyon szélsőséges a hőmérséklet. Le Boringetben tegnap reggel 4 fok, délben pedig 24 fok meleg volt.

Hálószoba berendezését legolcsóbban SZIGETI ÉS TARSA, Zeljeznicka u. 79. butorkereskedésben szerezheti be. Kedvező fizetési feltételek!

— A délafrikai kuruzslók kongresszusa. Londonból jelentik: A délafrikai kuruzslók egy transzváli városban kongresszust tartottak, hogy azon érdekeik és tekintélyük megvédéséről tanácskozzanak. Az értekezlet ezért egy szakszervezet felét alapított. A kongresszusra meghívták a fehér kuruzslókat is, így hívják az európai orvosokat, hogy azok meghallgassák bennszülött „kartársaik“ tudását, a szaglással és varázsvesszővel való gyógyítást és az ördögnek a csontból való kiűzését. Arról nem szól a távirat, hogy az orvosok elmentek-e bennszülött „kartársaik“ kongresszusára.

— Amerikában elítélték a Graf Zeppelin potyautasát. Newyorkból jelentik: Az amerikai hatóságok Clarence Tarkunat, a Graf Zeppelin potyautasát 1097 dollár büntetésre ítélték, mert utlevél nélkül tette meg az utat Amerikából Európába.

— Eladják a petrovoszelói ipartestületi házat. A bacska petrovoszelói ipartestület legutóbbi ülésén elhatározta, hogy folyó hó 14-én délután 4 órakor nyilvános árverésen szabadkézéből örökáron eladja a tulajdonát képező nagy kőházat, koresmai helyiségét a helyi engedéllyel együtt s helyette a fötéren egy modern testületi helyiséget épített.

— Kétszáz embert temetett maga alá egy összedőlt templom. Rómából jelentik: A sz. Szatina templom a sz. mise alatt hirtelenül összedőlt és kétszáz embert temetett romjai alá. Két asszony meghalt és tizenegyen súlyosan megsebesültek.

IRDESSEN
A
DÉLBÁCSKÁBAN

— Vér-, bőr- és idegbajosok a természetes „Ferenc József“ keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméi írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben megvannak elégedve. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

A Radnicski intézősége felkéri a Radnicski és Zsak játékosait, hogy ma délután 5 órakor a tréningmérkőzésen megjelenni sziveskedjenek. A tréninget a Radnicski pályán tartják meg.

Achilles hírek: Felhívom az összes versenyzőket, hogy csütörtökön július 11-én este 7 órakor az egyleti helyiségben okvetlen jelenjenek meg. Figyelmeztetek minden versenyzőt, hogy aki nem jelenik meg, az e hó 14-én a sztáribecseji versenyen nem indulhat.

Egyben felhívom ismételten Svraka Ferenc, Frömmel Ferenc és Földváry Kálmán tagokat, hogy csütörtökön okvetlen jelentkezzenek a vezető kapitánynál, ellenkező esetben a 14-iki versenyen nem indulhatnak.

Felhívom a versenyzőket, akik az új versenydresszre igényt tartanak, haladéktalanul jelentkezzenek a titkárnál.

Tagdíj befizetések minden nap az egyleti helyiségben befizethetők.

Mindazok a versenyzők, akiknél régi dressz van, mielőbb szolgáltatassák be a háznagynak.

Vasárnap július 14-én rendezi a sztáribecsei „Tesla“ kerékpárkör országos versenyét, amelyen eddig Noviszád, Szubotica, Beeskerek, Ószijek stb. számos versenyzővel benevezett, ezt követi a noviszádi bajnokság 30, 60 és 120 kilométeren.

RÁDIÓ-MŰSOR

Csütörtök, július 11

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági és tőzsdé hírek. 12.45: Gramofónhangverseny. 13.30: Ujsághírek. 17: Előadás a női divatról. 17.20: Táncczene. 20: Sztéfanovics Dimitrijé előadása a könnyű atlétikáról. 20.25: Szórakoztató zene. Kvarettek és szólóelőadások. 22: Bűnügyi elbeszélések. 22.15: A rádió kvartert hangversenye. 22.50: Sztokies Zsanka humoros monológusa.

Zagreb. 13.15: Gramofónzene. 21.40: Könnyű zene.

Budapest. 9.15: A Mándics szalonzenekar hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házitriójának hangversenye. 13.00: Pontos időjelzés. 14.30: Hírek. 16.00: Rádió Szabad Egyetem. 17.15: Hankóczy Jenő „A kenyér sütése és eltartása“. 17.40: Gervay Erzsébet operaénekesnő hangversenye. 19.00: Nagyvárad Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 20.30: Kabaréest a Studióból. 22.35: Másfél óra könnyű zene.

Berlin. 17: Délutáni hangverseny. 20: Szimfonikus hangverseny. 22.30: Táncczene.

közvetítés.
 Kassa. 12: Déli hangverseny. 17.10:
 Gramofónzene. 19.05: Hangverseny. 20.00:
 Karének.
 München. 12.30: Gramofónzene. 16.00:
 Rádió-trió. 18: Hangverseny. 19.30: A házi-
 zenekar hangversenye. 19.15: Kamarazene.
 Prága. 11.30: Gramofónzene. 19.00: A
 Schubert-szövétség hangversenye. 21.30:
 Hegedű- és zongorahangverseny. 22.20:
 Táncczene.

ZÁRLATOK

Szerda, július 10

A DINAR ÁRFOLYAMA

Budapest 10—10.08, Prága 59—59.40,
 Berlin 7.385—7.365, Trieszt 33.62—33.65,
 London 276.

BOGRÁDI TŐZSDE

London 276.89—276.09, Páris 224.10—
 222.10, Newyork 56.97—56.77, Genf—Zürich
 1097.40—1094.40, Prága 169—168.20, Berlin
 13.585—13.555, Bécs 8.0314—8.0014, Buda-
 pest 9.9503—9.9203.

Allampapírok: 7%-os kölesön 36.50—
 36.50, 4%-os agrárkötvény 51—50.50. Hadi-
 kárpótási kötvény prompt: 405—405, au-
 gusztus 31-ére 411.50—411, december 31-ére
 423—423. Nemzeti Bank 7760.

BEOGRÁDI TERMÉNYARAK

Buza Vrsac 79—80, 2% prompt 209—
 210, Buza keskenyvágyú prompt 79—80,
 3—4% 212.50—212.50. Buza Szmederevo—
 Pozsarevac prompt 79—80, 3—4%, 215—
 215. Tengeri prompt paritás Vrsac 210—
 210. Irányzat: Változatlan.

ZÜRICHI TŐZSDE

Beograd 9.1275, Budapest 90.65, Páris
 20.355, London 2572.25, Newyork 520, Mi-

lanó 27.20, Brüssel 72.25, Madrid 75.50,
 Amsterdam 208.85, Berlin 123.84, Stock-
 holm 139.50, Bécs 73.125, Oslo 138.55, Ko-
 penhága 138.50, Szófia 3.755, Prága 15.385,
 Varso 38.30, Athén 6.52, Konstantinápoly
 249.50, Bukarest 3.085, Helsingfors 13.07.

BUDAPESTI

HATARIDŐS TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat: Gyenge. Forgalom: Élénk. Bu-
 za októberre 23.47—23.48, 1930. márciusra
 25.68—25.69. Rozs októberre 18.96—18.98,
 1930. márciusra 20.78—20.80. Tengeri ju-
 liusra 22.89—22.90, 1930. májusára 18.64—
 18.66.

CHIKAGOI TERMÉNYTŐZSDE

Buza: Szilárd. Juliusra 121 háromnyol-
 cad, szeptemberre 125 hétnyolcad, decem-
 berre 131 hétnyolcad. Tengeri: Szilárd. Ju-
 liusra 94 egynyolcad, szeptemberre 97, de-
 cemberre 93.25. Zab: Szilárd. Juliusra 44.5,
 szeptemberre 46, decemberre 49. Rozs: Szi-
 lárd. Juliusra 93.5, szeptemberre 97 hét-
 nyolcad, decemberre 102.75.

WINNIPEG

Irányzat: Szilárd. Buza júliusra 143, ok-
 tóberre 138 ötnyolcad, decemberre 135. Zab
 júliusra 100 hétnyolcad, októberre 104 há-
 romnyolcad. Árpa júliusra 56.5, októberre
 58 hétnyolcad, decemberre 56 háromnyol-
 cad. Rozs júliusra 79.5, októberre 77 há-
 romnyolcad.

ROSARIO

Irányzat: Szilárd. Buza augusztusra 9.85
 Tengeri augusztusra 8.20.

BUNOS AYRES

Buza augusztusra 9.95, szeptemberre
 10.10. Tengeri augusztusra 8.55, szeptember-
 re 8.65. Zab augusztusra 7.50.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kö-
 tés 210—212.50, felső bácskai k. dupl. kötés
 — — —, bácskai Tisza 79—80 kilógé-

duplikát k. kötés 217.50—222.50 bánáti 79—80
 kg-os k. dupl. kötés 210—212.50, szerémi
 79—80 kg-os k. dupl. kötés 210—212.50. Arpa
 bácskai új, 63-64 kg. k. d. kötés 180—185,
 bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés
 — — — — — 63-64 kg-os k. d. kötés
 Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. — — —
 Zab, bácskai k. dupl. kötés — — — — — din.
 bánáti, kassza duplikát kötés — — — — —
 szerémi k. duplikát kötés — — — — —, szla-
 voniai kassa duplikát kötés — — — — — dinár
 Rozs, bácskai, k. d. — — — — —. Tengeri
 bácskai kassa dupl. 210—212.50 szerémi
 k. dupl. kötés 210—212.50 dinár, bánáti
 k. dupl. kötés 207.50—210 dinár. Buzaliszt
 bácskai gg és g d. k. kötés 302.50—312.50
 bácskai 2 sz. kenyérliszt d. k. kötés 282.50—
 292.50, bácskai 5 sz. kenyérliszt d. k. kötés
 267.50—277.50, bácskai 6 sz. kenyérliszt k. d.
 260—265, bácskai 7 sz. kenyérliszt k. duplikát
 240—250 bácskai 8 sz. takarmányl. k. dupl.
 140—150 din. Buzakorpa, bácskai, jutazás
 duplikát k 120—130, szerémi j.-zsákban, d. k.
 120—130 bánáti, jutazásban duplikát kassza
 kötés 120—130 din. Bab, bácskai, kassza
 duplikát kötés — — — — — din. Burgonya, fehér
 szloveniai k. d. kötés — — — — — Disznószőr fe-
 netto kanna — — — — — din.

Irányzat: változatlan.

Forgalom 37.5 vag. buza, 3.5 bab, 5 rnb, 3
 engeri, 6 liszt — széna, — korpa, 4 ápa,
 és exek. — buza.

OGLAS

Za potrebe Monopolskog Stovarišta u
 Novom Sadu Uprava Državnih Monopola
 poziva sopstvenike zgrada i magacina,
 kako dosadanjeg u čijoj se zgradi Stova-
 rište sada nalazi, tako i nove koji bi bili
 željni da dadu zgrade u zakup za vreme od
 1. januara do 31. decembra 1930. god., da
 podnesu ponude Stovarištu najdalje do 15.
 jula tek. god. Blže uslove kao i kapacitet
 magacina reflektanti saznaće kod Stova-
 rišta Temerinska ul. br. 21.

Iz kancelarije Monopolskog Stovarišta
 u Novom Sadu.

A hétórás vonat rejtélye

Detektívregény Irta: MARCEL GUILLAIN

8.
 — Mondja csak, öcsém uram, véletlenül
 nem-e a spiclik közül való?
 — És ha így volna? Anatole apónak
 nincs oka arra, hogy a rendőrségtől féljen.
 — Igazán nincs, — felelte a vén kocsis
 ünnepélyesen égnek emelve kezét.
 — Nos tehát — következésképpen a
 fiatal detektív — siessen, fogja be lovát és
 vezessen engem egy csendes vendéglőbe, a-
 hol nyugodtan és háborgatás nélkül cseveg-
 hetünk.
 Néhány pillanattal később a Sas ci-
 mű étterem egyik sarkában jó boroska mel-
 lett beszélgetett a két ember.
 — Mondja csak, Anatole apó, — kér-
 dé Francis, miután koccintott az öreg ko-
 csissal, olvas-e ujságot?
 — Már hogye olvasnék, három is van
 Saint Germain-ben, egyet mindennap meg-
 veszek, a másik kettőt lányom kölcsönzi
 ki a szomszéd leányától.
 — Akkor hát bizonyára ismeri a Sy-
 bel-féle ügyet?
 A kocsis vállat vont.
 — Hogy is kérdezheti, vajjon ismerem-e
 — egy gyilkosság, ami itt ment végbe, Saint
 Germain-ben...
 — Sőt mi több, — toldotta meg a de-
 tektív — ön volt az, aki ezt a hölgyet több
 ízben megkocsikáztatta.
 Anatole apó elképedve nézett fiatal
 szomszédjára és szokott frázisát dörmög-
 te:
 — Mi az, mi baj?
 — Hiszen emlékezhetik rá, Anatole apó,

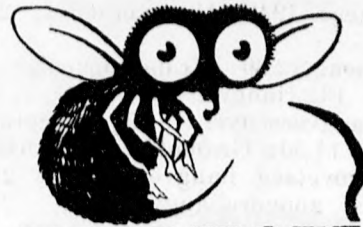
— folytatta Leblond zavartalan hidegvér-
 rel, — hogy mult szerdán, éppen a büntett
 napján és ezt megelőző szombaton és hét-
 fön szállította ezt a hölgyet. Egy ese-
 léd jött önért és a Rue de la République-re
 vezette.
 A vén kocsis öklével hevesen az asztal-
 ra csapott és felkiáltott:
 — Ha emlékszem-e?... meghiszem azt.
 Micsoda csinos perszóna, igaz már nem
 fiatal, de bőkezű!
 Leblond az öreg orra elé tartotta Sy-
 bel asszony fényképét.
 — Felismeri-e?
 — Meghiszem azt!... s ez a nőcske?...
 — Anna Sybel asszony, özvegy nő, akit
 a hétórás vonat egyik első osztályú fülké-
 jében meggyilkoltak, hogy ékszeriből ki-
 fosszák. Engem biztak meg a nyomorult
 gyilkos kikutatásával és önre számított, A-
 natole apó, hogy ebben segítségemre le-
 gyen. Sybel asszony önt három ízben fel-
 fogadta. Hova vezette őt ezeken a napo-
 kon?
 — Az ördögbe, erre könnyen megfele-
 hetek... mind a három ízben ugyanarra a
 helyre. A népünnepélyre, egyszóval a szo-
 kásos évi nagyvásárra, ami éppen most tart
 teljes négy hétig.
 Leblond meglepetve kiáltott:
 — A népünnepélyre? És ott várt rá?
 — Hát persze... fél hétig pihentem, az-
 tán galoppban kihajtottunk az állomásra...
 még jól emlékszem utolsó ízben mindket-
 ten erősen megizzadtunk, már mint Cocot-
 te és én, hogy le ne késsük a hétórás vona-
 tot...
 Leblond félbeszakította:
 — És kivel találkozott a népünnepélyen,
 mivel töltötte el idejét?
 A jó ember megvakarta vörös orra he-
 gyét.
 — Semmit sem tudok és mégis mindent

tudok! — mondta nevetésgesen finom mo-
 sollyal.
 — Mondja!
 — Nos hát igazándiban ezt nem nehéz
 kitalálni... ez a szép asszony kiruccanást
 tett, hogy a vásáron a szeretőjével talál-
 kozzon.
 — Ah!... és kicsoda ez az ember?
 — Hogy kicsoda? Hát Guillaume le
 Nantais birkózó cirkuszának egyik bohó-
 ca, vagy tudom is én miije, egy román ci-
 gány... nem szép, de hosszú fekete haja és
 villámjő szeméi vannak...
 — Tehát, ön úgy gondolja, hogy utas-
 nője a műbirkózó sátrát kereste fel?
 — Az ördögbe, hát mi mást? Nissa ki
 jól a füleit, fiatalember!
 — Anatole apó, hajlandó-e engem a vá-
 sárba vinni?
 — A műbirkózó barakkjába?
 — Természetesen.
 A kocsis azzal a készséges gyors moz-
 dulattal kelt fel, amit pihos termete meg-
 engedett és kenetteljesen mondotta:
 — Rögtön mehetünk, uracsám!
 És hirtelen a bámulat hangján tette
 hozzá:
 — No, igazán el lehet mondani, hogy
 maguk spiclik mesés emberek! Képes volt
 megtalálni engem, egyenként kihuzni a szót
 belőlem és most futunk a többi után.
 Tíz perccel később a vásári bódék felé
 vezető uton hajtott Anatole apó. Ideérve
 Leblond leszállt és rövid keresés után rá-
 talált a műbirkózó bódéjára.
 Leblond a bódé mögé került és itt a
 földön kuporgó sovány aggastyánt pillan-
 tott meg, aki keservesen fujt egy ser-
 nyőbe helyezett izzó széndarabokat, hogy
 egy rozsdás fazékban előkészített burgo-
 nyát héjában kifőzzön.
 Folytatása következik.

KOMLÓZSÁKOK
 Juta, len és keuder **gabona és lisztes zsákok** minden méretben
Zsinegek, afrik, lószőr, takarók, vízmentes ponyvák
 nagyban és kicsinyben legolcsóbban
AVRAM SCHIFF zsák, ponyva és zsinegnagykereskedőnéi
 ZSÁK ÉS PONYVA KÖLLSÖNZŐ
 NOVISAD SŰrgőnycim: Jutešif
 Telefon 2403 Flók: Beograd-Sava

Műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **cimfestő** műhelyemet Jevrejska 4 alól Kr. Aleksandra u. 9. áthelyeztem. Tisztelettel
SZÜCS IMRE

FLY-TOX**ROVARIRTÓ**

Gyorsan és biztosan öl
MOLYT, LEGYET, SZUNYOGOT
MINDEN ROVART ÉS AZOK PE-
TEIT-KAPHATÓ
MINDENÜTT
 eredeti kék fran-
 cia csomagolás-
 ban **ÓVAKODJUNK!**
UTÁNZATOKTÓL!

Gyári lerakat a Vajdaság és részére
KEMIKALIJA
 vegyszerek nagybani raktára
 Arse Teodorovića (Sijakina) 7

APRÓ HIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap.
 Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
 a legkisebb apróhirdetés 10 dinár.

KIRAKATÖVÉŐ, CSI-
SZOLT TŰKÖR, TABLA
SZINOR ÉS ORNAMENT
ŰVEGEK LEGOLCSÓBB
„ALBA” ŰVEG-IPAR ÉS
TŰKÖRGYÁRNÁL, NO-
VISAD, ŽELJEZNIČKA
UL. 53. 1087

Eladó

HÁZ olcsón eladó. Da-
 ranyi telep I. csoport 90.
 Geszler asztalosnál. 2348

FŐSZERŐZLETBEREN-
DEZÉS és négyszárnyu
 üzleti ajtó eladó. Kóha-
 nec Gáspár. Temerin. 2347

Jóirnevű vendéglő be-
 tegség miatt sűrgősen ol-
 cson eladó. Érdeklődni a
 kiadóban, Kr. Petra 30.,
 I. emelet. 2341

Kiadó

RUTOROZOTT SZOBA
 különbejáráttal azonnal
 kiadó. Vilson ter 5. föld-
 szint. 2340

ÜZLETHELYISÉG KI-
ADÓ fűszerüzletnek, vagy
 mézáróüzletnek alkal-
 mas. Az üzlethez lakás is
 tartozik. Temerin ut, Vi-
 dovdáni telep 116. volt
 Kuzmanovič-féle üzlet. 2323

Elegánsan butorozott
 szoba különbejáráttal és
 fürdőszoba használattal
 a város központjában 15-
 re kiadó. Cim a kiadó-
 ban, Kr. Petra 30. 2255

Fayence- és majolikafalburkoló-
lapok, padlózati keramitlapok és
samottanyag nagy választékban jutá-
 nyos árban állandóan kapható:
SCHOMANN & BAUER
 cégnél, Novisad

Holitzky Károly, Novisad

Villamos, gép- és mechanikai műhely

Kralja Aleksandra ulica 9

Állandóan raktáron, gyári lerakat. Villamos-
 motorok, Dynamók, "Phylay" motor schulz
 schalterok, ventilátorok minden kivitelben,
 villamos kovácsújtatók, legújabb és legmo-
 dernebb mozbiberendezési cikkek. Takaré-
 ktranszformátor minden váltóáramra kapcsol-
 ható, hihetetlen olcsó üzemi költség, egyszerű
 kezelés, tiszta és nyugodt kép. Kérjen aján-
 latot! Mindennemű javítások és tekerése-
 végeztek. Sűrgőnycim: Tehnika Novisad

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

Egy két szobából és egy 1
 szobából és mellékheylisé-
 gekből álló

lakás

f. hó 5-re Limánon
kiadó
 Ugyanott egy házaspár
házmesternek
 felvétetik
LIŠIĆ VILLA
 Limán, Suvoborka u. 5

Hirdessen
 a Délbácskában

KIFUTÓFIU

állandó alkalmazásra
 azonnal

FELVÉTETIK

Cim a kiadóban

SIKATOR

a legjobb és teljesen ártal-
 matlan, kellemes illatú

hintőpor

kész, láb és honalj izzadás
 ellen. Kapható **MASICS**
 gyógyszerárban, Novisad,
 Temerin ut 2

Kereslet

MANIKŰROSNÓ, aki
 ondoialáshoz is ért, azon-
 naíra felvétetik. Beck
 Ignác fodrászüzlete, Vil-
 sonov trg 7. 2339

Gyermektelen házaspár
 keres azonnalra butoro-
 zott szobát konyha hasz-
 nálattal. Cimeket a ki-
 adóba, Kralja Petra 30. 2346

KIFUTÓFIU azonnal
 felvétetik, Brača Marer
 Parfumeriában. 2343

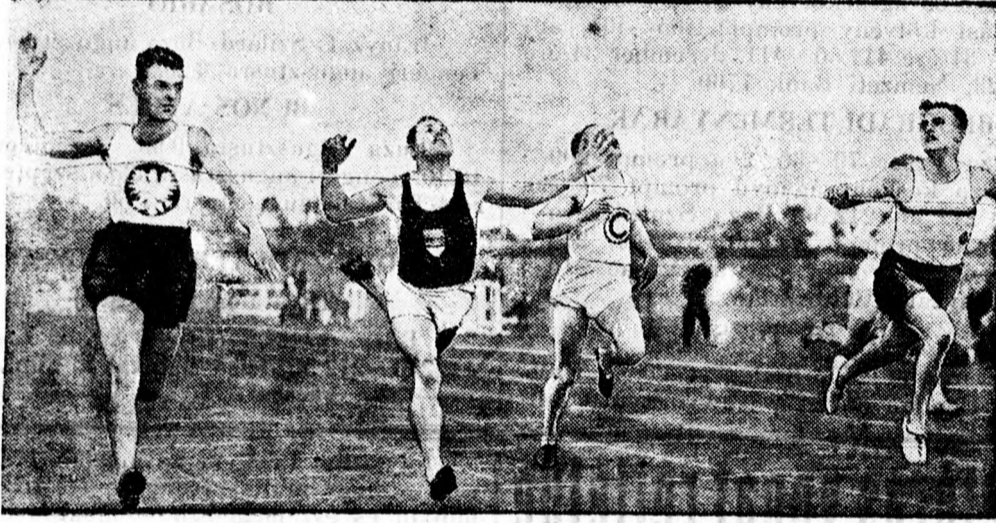
JÓ KÁVÉHÁZI FŐZŐ-
NŐT keresünk. „Zdrav-
 ljak”, Jevrejska ucca 18.
 2342

KIFUTÓFIUT azonnali
 belépésre keres Ford
 Dealer F. Divić k. d. No-
 visad, Futoški put 68. 2324

TANONCOK fizetésse
 felvétetnek Schönberger
 butorgyárban, Kőicsey u.
 2325

Állást keres

TAKARITÓNÓI állást
 vállal becsületes asszony.
 Cime megtudható a ki-
 adóban, Kralja Petra ul.
 30., emelet. 2076

A német síkfutás bajnokság

A napokban bonyolították le Berlinben a 100 méteres gyorsfutás bajnokságot, amelyen Eldracher (Frankfurt) európai rekordot állított fel. Képünk a versenyzők befutását ábrázolja.

A német futballbajnokság

A német futballbajnokság legutóbbi fordulóján a berlini Hertha mérkőzött a világhírű 1. F. C. Nürnbergi csapattal. A mérkőzés 0:0 arányban eldöntetlenül végződött. Képünk Stuhlfaut nürnbergi kapus egyik bravuros védését ábrázolja.